

O D L U K A

o Kontnom okviru za banke

("Službeni list Crne Gore", br. 82/17 od 08.12.2017. i 071/19 od 25.12.2019.)

I. Osnovne odredbe

Član 1

Ovom odlukom se propisuje sadržina grupa računa i Kontni okvir za banke.

Član 2

Banke iskazuju stanje i promjene imovine, kapitala i obaveza, rashode i prihode i utvrđuju rezultate poslovanja prema sadržini grupa računa raščlanjenih u Kontnom okviru za banke (u daljem tekstu: Kontni okvir), koji je dat u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

II. Sadržina grupa računa

Član 3

Na računima grupe 1000 - Gotovina i gotovinski ekvivalenti, iskazuje se gotovina u eurima i drugoj valuti i svi gotovinski ekvivalenti koji se drže u banci i njenim filijalama, uključujući i gotovinu u bankomatima, gotovinu na putu, oštećene novčanice i kovani novac, stavke za naplatu, sredstva na računima kod banaka u inostranstvu (depozit po viđenju), sredstva na računu za poravnanja kod Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka), ostala gotovina, sredstva za pokriće po akreditivima kod banaka u inostranstvu, sredstva za pokriće po garancijama kod banaka u inostranstvu i sredstva klijenata iz kastodi poslova.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se primljena gotovina ili gotovinski ekvivalenti.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se povlačenje ili isplata gotovine ili gotovinskih ekvivalenata.

Član 4

Na računima grupe 1100 (Podgrupa računa 1103 - 1109) - Depoziti kod centralnih banaka, iskazuju se sredstva obavezne rezerve i druga sredstva položena ili plasirana kod Centralne banke i ostalih centralnih banaka.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se položena ili plasirana sredstva.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se povlačenje prethodno položenih ili plasiranih sredstava.

Član 5

Na računima grupe 1100 (Podgrupa računa 1120 - 1149) - Depoziti kod banaka i ostalih depozitnih institucija, iskazuju se sredstva plasirana kod banaka i ostalih institucija koje se bave poslovima primanja depozita.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se plasirana sredstva.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se povlačenje prethodno plasiranih sredstava.

Član 6

Na računima grupe 1150 - Poslovi prodaje i otkupa, iskazuju se hartije od vrijednosti kupljene radi dalje prodaje pod definisanim uslovima.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti kupljene po ugovoru.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti prodate po ugovoru.

Član 7

Računi grupe 1160 obuhvataju podgrupu računa 1160 - 1163 - Derivatna finansijska imovina koja se drži radi trgovanja (fer vrijednost) i podgrupu računa 1164 - 1168 - Derivatna finansijska imovina koja se drži kao instrument zaštite(fer vrijednost).

Na računima grupe 1160 (Podgrupa računa 1160 - 1163) - Derivatna finansijska imovina koja se drži radi trgovanja (fer vrijednost), iskazuje se fer vrijednost derivatnih finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja, sa obilježjem aktivne stavke, odnosno imovine.

Na računima grupe 1160 (Podgrupa računa 1164 - 1168) - Derivatna finansijska imovina koja se koristi kao instrument zaštite (fer vrijednost), iskazuje se fer vrijednost derivatnih finansijskih instrumenata koji se koriste kao instrument zaštite, sa obilježjem aktivne stavke, odnosno imovine.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se pozitivna razlika između ugovorene vrijednosti derivatne finansijske imovine i fer vrijednosti iste imovine na dan bilansa stanja.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se negativan efekat utvrđivanja nove fer vrijednosti derivatne finansijske imovine.

Član 8

Na računima grupe 1170 - Hartije od vrijednosti koje se drže radi trgovanja, iskazuju se hartije od vrijednosti koje je banka stekla u cilju ostvarivanja profita iz kratkoročnih promjena cijena ili marže posrednika, uključujući račune na kojima se iskazuju premije i diskonti koji se odnose na hartije od vrijednosti koje se drže radi trgovanja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti koje je banka kupila radi trgovanja.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se prodate hartije od vrijednosti ili hartije od vrijednosti koje je banka otuđila.

Član 9

Na računima grupe 1180 - Hartije od vrijednosti koje se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, iskazuju se hartije od vrijednosti koje su od strane banke klasifikovane kao hartije koje se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koje se ne drže radi trgovanja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti koje je banka klasifikovala u ovu kategoriju.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se prodate hartije od vrijednosti ili hartije od vrijednosti koje je banka otuđila.

Član 10

Na računima grupe 1190 - Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, iskazuju se hartije od vrijednosti koje se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovorenih novčanih tokova i prodajom hartija od vrijednosti, a na osnovu

ugovorenih uslova na određeni datum nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Poslovi sa ovim hartijama od vrijednosti obavljaju se u skladu sa investicionom strategijom, politikom i planom investiranja. Ova grupa računa uključuje račune na kojima se iskazuju premije i diskonti koji se odnose na ove hartije od vrijednosti.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se prodane ili otuđene hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat.

Član 11

Na računima grupe 1200 - Krediti bankama, ostalim depozitnim institucijama, ostalim finansijskim institucijama i privrednim društvima koja se bave finansijskom djelatnošću iskazuju se krediti dati bankama, drugim kreditnim institucijama, centralnim bankama, finansijskim institucijama (društva koja se bave poslovima finansijskog lizinga, faktoring društva, mikrokreditne finansijske institucije, društva za otkup potraživanja, kreditne unije, lica koja se bave kreditno-garantnim poslovima), pomoćnim finansijskim institucijama, stranim finansijskim organizacijama, društvima za osiguranje i reosiguranje, društvima koja se bave poslovima na tržištu kapitala, društvima za upravljanje fondovima i drugim privrednim društvima koja se bave finansijskom djelatnošću.

Banka može klasifikovati kredite bankama, ostalim depozitnim institucijama, finansijskim institucijama i privrednim društvima koja se bave finansijskom djelatnošću kao: finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se plasirana sredstva.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se naplate prethodno plasiranih sredstava.

Član 12

Na računima grupe 1250 i 1260 - Krediti nefinansijskom sektoru iskazuju se krediti dati privrednim društvima, javnim službama, nevladinim organizacijama, preduzetnicima, fizičkim licima i drugi krediti koji nijesu obuhvaćeni računima grupa 1200, 1270 i 1280.

Banka može klasifikovati kredite nefinansijskom sektoru kao: finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se plasirana sredstva.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se naplata prethodno plasiranih sredstava.

Član 13

Na računima grupe 1270 - Krediti Vladi Crne Gore, drugim korisnicima sredstava iz Budžeta Crne Gore, jedinicama lokalne samouprave i regulatornim agencijama iskazuju se krediti dati Vladi Crne Gore, krediti dati drugim subjektima koji se u potpunosti ili djelimično finansiraju iz Budžeta Crne Gore (isključujući kredite fondovima, koji se iskazuju na računima grupe 1280), krediti dati jedinicama lokalne samouprave i krediti dati regulatornim agencijama.

Banka može klasifikovati kredite Vladi Crne Gore, drugim korisnicima sredstava iz Budžeta Crne Gore, jedinicama lokalne samouprave i regulatornim agencijama kao: finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se plasirana sredstva.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se naplata prethodno plasiranih sredstava.

Član 14

Na računima grupe 1280 - Krediti fondovima, iskazuju se krediti dati državnim i privatnim (rezidentnim/nerezidentnim) fondovima i Zavodu za zapošljavanje Crne Gore.

Banka može klasifikovati kredite fondovima kao: finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se plasirana sredstva.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se naplata prethodno plasiranih sredstava.

Član 15

Na računima grupe 1290 - Krediti kupljeni za trgovanje (sekjuritizacija), iskazuju se kupljeni hipotekarni ili drugi kvalitetni krediti koji omogućavaju banci da na bazi tih kredita emituje hartije od vrijednosti.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se kupljeni krediti.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti izdate na bazi kupljenih kredita.

Član 16

Na računima grupe 1300 - Prava servisiranja, iskazuje se imovina koja je rezultat servisiranja portfolija koje vrši banka, ali se portfolio (aktiva) za koju je ugovoreno servisiranje ne nalazi u knjigama banke. Ova prava servisiranja obezbjeđuju prihod banci i imaju vrijednost koja se odražava u obliku aktive.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se ugovoreno servisiranje koje proističe iz prodaje ili sekjuritizacije portfolija kredita.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se valorizacija poslova servisiranja koja se amortizuje tokom perioda za koje je servisiranje ugovoreno.

Član 17

Na računima grupe 1400 - Hartije od vrijednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, iskazuju se hartije od vrijednosti koje se drže u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje hartija radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova na osnovu ugovorenih uslova, a na određene datume nastaju novčani tokovi koju su samo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Banka drži na svom računu navedene hartije, u cilju ostvarenja prihoda, u skladu sa strategijom i planom investiranja. Ova grupa računa takođe uključuje račune za iskazivanje premija i diskonta koji se odnose na ove hartije od vrijednosti.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti kupljene od strane banke u cilju ostvarenja prihoda.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti prodane ili otuđene od strane banke.

Član 18

Na računima grupe 1410 - Faktoring i forfeting, iskazuju se otkupljena kratkoročna i dugoročna potraživanja po osnovu faktoringa i forfetinga, koji imaju za predmet kredite, hartije od vrijednosti i ostala potraživanja.

Na dugovnoj strani iskazuje se vrijednost kupljenih potraživanja.

Na potražnoj strani iskazuje se naplata prethodno kupljenih potraživanja.

Član 19

Na računima grupe 1450 – Ulaganja u kapital (značajan uticaj), iskazuju se investiranja u kapital lica u kojima banka ostvaruje značajan uticaj, u skladu sa MRS 28.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se investicije u kapital od strane banke.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se investicije prodane ili otuđene od strane banke.

Član 20

Na računima grupe 1470 - Ulaganja u kapital zavisnih lica (kontrola), iskazuju se investiranja u kapital koja predstavljaju kontrolu nad pravnim licem čije akcije banka posjeduje, u skladu sa MRS 27.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se investicije u kapital od strane banke.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se investicije prodane ili otuđene od strane banke.

Član 21

Na računima grupe 1480 - Zajednička ulaganja, iskazuju se učešća u zajedničkim ulaganjima banke u finansijsku/nefinansijsku djelatnost zajednički kontrolisanog pravnog lica, u skladu sa MRS 31.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se investicije po osnovu zajedničkog ulaganja.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se prodane ili otuđene investicije koje čine zajedničko ulaganje.

Član 22

Na računima grupe 1500 - Potraživanja banke po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama, iskazuju se potraživanja banke po neizmirenim akceptima, garancijama, mjenicama i drugim instrumentima obezbjeđenja.

Banka može klasifikovati potraživanja po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama kao: finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se potraživanja banke prema komitentima po palim, prethodno odobrenim, instrumentima obezbjeđenja pozvanim na naplatu.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se naplata potraživanja po palim instrumentima obezbjeđenja.

Član 23

Na računima grupe 1600 - Potraživanja iz kastodi poslova, iskazuju se potraživanja po osnovu kastodi poslova.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se potraživanja od kastodi klijenata.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se naplata potraživanja.

Član 24

Na računima grupe 1710 - Sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja, iskazuje se aktiva u posjedu banke koju, u skladu sa odgovarajućom odlukom, banka namjerava prodati, čime se banka obavezuje na aktivnu prodaju u narednom periodu od 12 mjeseci. Ova grupa računa uključuje: materijalna osnovna sredstva, nematerijalna dugoročna sredstva i kapitalna ulaganja u druga pravna lica, koja su nabavljena sa namjerom

otuđenja, sredstva za koja je kasnije donijeta odluka o otuđenju i sredstva poslovanja koje je obustavljeno (u skladu sa MSFI 5).

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se nabavljena i reklasifikovana sredstva namijenjena prodaji.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se prodaja, otuđenje ili reklasifikacija sredstava.

Član 25

Na računima grupe 1800, 1810, 1820, 1830 (Podgrupa računa 1801 - 1830) - Osnovna sredstva, iskazuju se sva osnovna sredstva, kao što su: zemljište, zgrade, investicione nepokretnosti, postrojenja i oprema, hardver, kancelarijski namještaj, vozila, ostala osnovna sredstva, sitan inventar, imovina sa pravom korišćenja u skladu sa zahtjevima Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 16 – Lizing (u daljem tekstu: MSFI 16) i osnovna sredstva u izgradnji. Ova grupa računa uključuje i troškove izgradnje u toku i adaptacije na zakupljenom poslovnom prostoru.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se cijena koštanja osnovnih sredstava, kao i promjene vrijednosti po osnovu revalorizacije.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se prodaja, otuđivanje ili otpis osnovnih sredstava.

Na dugovnoj strani računa imovine sa pravom korišćenja iskazuje se diskontna vrijednost budućih ugovorenih obaveza po osnovu imovine sa pravom korišćenja.

Na potražnoj strani računa imovine sa pravom korišćenja iskazuje se prestanak priznavanja imovine sa pravom korišćenja.

Grupa 1800 uključuje i račune amortizacije za različita osnovna sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se otpis usljed otuđenja osnovnog sredstva.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se amortizacija za različita osnovna sredstva sa periodičnim dodatkom amortizacionog troška, kao i izmjene vrijednosti po osnovu revalorizacije.

Član 26

Na računima grupe 1850, 1860 (Podgrupa računa 1851 - 1861) - Nematerijalna sredstva, iskazuju se sva nematerijalna sredstva u posjedu banke, kao što su goodwill, patenti/zaštitni znakovi, koncesije, kompjuterski programi (softveri), ostala nematerijalna sredstva i nematerijalna sredstva u pripremi.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se cijena koštanja nematerijalnih sredstava kao i izmjene vrijednosti po osnovu revalorizacije.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se prodaja, otuđivanje ili otpis nematerijalnih sredstava.

Grupa 1850 uključuje i račune amortizacije za nematerijalna sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se otpis usljed otuđenja nematerijalnih sredstava.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se amortizacija za nematerijalna sredstva sa periodičnim dodatkom amortizacionog troška kao i izmjene vrijednosti po osnovu revalorizacije.

Član 27

Na računima grupe 1900 - Kamatna potraživanja iskazuju se potraživanja za dospjele fakturisane kamate i po osnovu kamatnih prekoračenja.

Banka može klasifikovati kamatna potraživanja kao finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se dospjela fakturisana potraživanja za obračunate kamate i potraživanja po osnovu kamatnih prekoračenja.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se primljeni iznosi po osnovu naplaćene kamate.

Član 28

Na računima grupa 1910, 1920 (Podgrupa računa 1912 – 1929, izuzev 1927) - Ostala aktiva, iskazuju se plasmani iz komisionih poslova, avansi, ostala potraživanja po naknadama i provizijama, naknade za porodijsko odsustvo, dospjeća za blokiranu deviznu štednju, privremeni račun, sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja (koja ne ispunjavaju uslove priznavanja u okviru pozicije sredstva namijenjena prodaji), odložena poreska aktiva, tekuća poreska sredstva, plemeniti metali, potraživanja po osnovu čekova, potraživanja od kupaca, potraživanja po kartičnom poslovanju, potraživanja od zaposlenih i ostala poslovna potraživanja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se povećanja ostale aktive.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se naplaćeni iznosi potraživanja, smanjenje odloženih poreskih sredstva, avansa.

Član 29

Na računima grupe 1927 iskazuju se ostala finansijska sredstva koja Banka može klasifikovati kao ostala finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, a nisu hartije od vrijednosti i krediti.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se ostala plasirana sredstva.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se naplata prethodno plasiranih ostalih sredstava.

Član 30

Na računima grupe 1930 - Vremenska razgraničenja i unaprijed plaćeni troškovi iskazuju se unaprijed plaćeni troškovi, ostali obračunati, a nenaplaćeni prihodi, vremenska razgraničenja za kredite, vremenska razgraničenja za hartije od vrijednosti, vremenska razgraničenja za depozite, vremenska razgraničenja za potraživanja po osnovu lizinga, vremenska razgraničenja za unovčene garancije, vremenska razgraničenja za otkupljena potraživanja. Vremenska razgraničenja ove grupe računa odnose se na obračunate (nedospjele), nenaplaćene prihode po navedenim vrstama potraživanja.

Banka može klasifikovati vremenska razgraničenja za kredite, hartije od vrijednosti, depozite, lizing, unovčene garancije i otkupljena potraživanja kao: ostala finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se povećanja obračunatih nenaplaćenih prihoda i unaprijed plaćenih troškova.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se prenos na fakturisana/dospjela potraživanja po navedenim osnovama i prenos na ostvarene/realizovane troškove sa računa unaprijed plaćenih troškova.

Član 31

Na računima grupe 1940 - Vremenska razgraničenja naknada, iskazuju se vremenska razgraničenja naknada za kredite, vremenska razgraničenja naknada za hartije od vrijednosti, vremenska razgraničenja naknada za depozite, vremenska razgraničenja naknada za potraživanja po osnovu lizinga, vremenska razgraničenja naknada za unovčene garancije, vremenska razgraničenja naknada za otkupljena potraživanja. Na ovoj grupi računa evidentiraju se odloženi prihodi po osnovu naknada za odobrenje/obradu čije se priznavanje vrši periodično u skladu sa metodom efektivne kamatne stope.

Banka može klasifikovati vremenska razgraničenja za naknade za kredite, hartije od vrijednosti, depozite, lizing, unovčene garancije i otkupljena potraživanja kao: ostala finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se iznos naknada koji se periodično priznaje u prihode po osnovu naknada.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se naplaćeni/fakturisani iznosi po osnovu naknada.

Član 32

Na računima grupe 1950- Efekti promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika po osnovu grupe finansijskih sredstava iskazuju se efekti promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika po osnovu grupe finansijskih sredstava.

Na računima grupe 1951- Efekti promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika u stranoj valuti po osnovu grupe finansijskih sredstava iskazuju se efekti promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika u stranoj valuti po osnovu grupe finansijskih sredstava.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se pozitivna razlika između ugovorene vrijednosti grupe finansijskih sredstava i fer vrijednosti iste imovine na dan bilansa stanja.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se negativan efekat utvrđivanja nove fer vrijednosti grupe finansijskih sredstava.

Član 33

Grupe računa iz klase 1 (aktiva), izuzev grupa računa 1800, 1850, 1190 i finansijske imovine koja se odmjerava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, sadrže i evidenciju ispravki vrijednosti radi pokrića potencijalnih gubitaka. U skladu sa paragrafom 5.5.2 MSFI 9, banka je dužna da primijeni zahtjeve o umanjenju vrijednosti pri priznavanju i mjerenju ispravke vrijednosti finansijske imovine koja se odmjerava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat, na način da se ispravka vrijednosti priznaje u ukupnom ostalom rezultatu i ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine koja se odmjerava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat.

Potražna strana računa ispravke vrijednosti pokazuje iznos umanjenja aktive po osnovu ispravki vrijednosti.

Dugovna strana računa ispravke vrijednosti pokazuje umanjenje nivoa potrebnih ispravki vrijednosti.

Član 34

Na računima grupe 2100 - (Podgrupa računa 2101-2102) - Pozajmice od centralnih banaka iskazuju se sredstva pozajmljena od Centralne banke Crne Gore i drugih centralnih banaka.

Banka može klasifikovati pozajmice od centralnih banaka kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se pozajmljena sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 35

Na računima grupe 2100 (Podgrupa računa 2111 - 2120) - Kratkoročne pozajmice, iskazuju se sredstva pozajmljena od banaka, ostalih finansijskih institucija, matičnih banaka, drugih članova bankarske grupe, Vlade Crne Gore i ostalih.

Banka može klasifikovati kratkoročne pozajmice kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se pozajmljena sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 36

Na računima grupe 2100 (Podgrupa računa 2131 - 2140) - Dugoročne pozajmice, iskazuju se sredstva pozajmljena od banaka, ostalih finansijskih institucija, matičnih banaka, drugih članova bankarske grupe, Vlade Crne Gore i ostalih.

Banka može klasifikovati dugoročne pozajmice kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se pozajmljena sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 37

Na računima grupe 2150 - Obaveze po hartijama od vrijednosti prodatim po ugovoru o rekupovini, iskazuju se hartije od vrijednosti prodane uz dogovor da se ponovo kupe po određenoj cijeni, određenog datuma ili u određenom vremenskom periodu (repo poslovi).

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se hartije od vrijednosti prodane po ugovoru o rekupovini.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se ponovno kupljene hartije od vrijednosti po ugovoru o rekupovini.

Član 38

Na računima grupe 2200 - Obaveze po osnovu kastodi poslova, iskazuju se obaveze po osnovu kastodi poslova.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se obaveze za preuzetu gotovinu po osnovu kastodi poslova.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se nabavna vrijednost instrumenata kupljenih za kastodi klijente.

Član 39

Na računima grupe 2300 (Podgrupa računa 2301-2320) - Depoziti po viđenju banaka, Centralne banke Crne Gore, ostalih depozitnih institucija, finansijskih institucija i privrednih društava koja se bave finansijskom djelatnošću, iskazuju se depoziti primljeni od banaka, ostalih kreditnih institucija, finansijskih institucija (društva koja se bave poslovima finansijskog lizinga,

factoring društva, mikrokreditne finansijske institucije, društva za otkup potraživanja, kreditne unije, lica koja se bave kreditno-garantnim poslovima), pomoćnih finansijskih institucija, društava koja se bave poslovima na tržištu kapitala i drugih privrednih društava koja se bave finansijskom djelatnošću.

Banka može klasifikovati depozite po viđenju banaka, ostalih depozitnih institucija, finansijskih institucija i privrednih društava koja se bave finansijskom djelatnošću kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ovih sredstava.

Član 40

Na računima grupe 2300 (Podgrupa računa 2321-2344) - Depoziti po viđenju nefinansijskog sektora, iskazuju se depoziti po viđenju privrednih društava koja se bave nefinansijskom poslovnom aktivnošću, javnih službi, nevladinih organizacija, preduzetnika i fizičkih lica, kao i depoziti koji nijesu obuhvaćeni drugim podgrupama iz grupe računa 2300.

Banka može klasifikovati depozite po viđenju nefinansijskog sektora kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ovih sredstava.

Član 41

Na računima grupe 2300 (Podgrupa računa 2345-2352) - Depoziti po viđenju Vlade Crne Gore, drugih korisnika sredstava iz Budžeta Crne Gore i jedinica lokalne samouprave iskazuju se depoziti Vlade Crne Gore, drugih subjekata koji se u potpunosti ili djelimično finansiraju iz Budžeta Crne Gore (isključujući depozite fondova, koji se iskazuju u okviru Podgrupe računa 2361-2376) i depoziti jedinica lokalne samouprave.

Banka može klasifikovati depozite po viđenju Vlade Crne Gore, drugih korisnika sredstava iz Budžeta Crne Gore i jedinica lokalne samouprave kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ovih sredstava.

Član 42

Na računima grupe 2300 (Podgrupa računa 2353-2356) - Depoziti po viđenju regulatornih agencija, iskazuju se depoziti po viđenju regulatornih agencija .

Banka može klasifikovati depozite po viđenju regulatornih agencija kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ovih sredstava.

Član 43

Na računima grupe 2300 (Podgrupa računa 2361-2378) - Depoziti po viđenju fondova, iskazuju se depoziti po viđenju državnih i privatnih (rezidentnih/nerezidentnih) fondova i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Banka može klasifikovati depozite po viđenju fondova kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ovih sredstava.

Član 44

Na računima grupe 2300 (Podgrupa računa 2381-2386) - Depoziti po viđenju društva za osiguranje/reosiguranje iskazuju se depoziti po viđenju društava za osiguranje/reosiguranje.

Banka može klasifikovati depozite po viđenju društva za osiguranje/reosiguranje kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ovih sredstava.

Član 45

Na računima grupe 2300 (Podgrupa računa 2387-2398) - Depoziti po viđenju ostalih finansijskih institucija iskazuju se depoziti po viđenju društava koja se bave poslovima finansijskog lizinga, faktoring društava, mikrokreditnih finansijskih institucija, društava za otkup potraživanja, kreditnih unija, lica koja se bave kreditno-garantnim poslovima i pomoćnih finansijskih institucija. Banka može klasifikovati depozite po viđenju ostalih finansijskih institucija kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ovih sredstava.

Član 46

Na računima grupe 2400, 2410, 2420, 2430, 2440 (Podgrupa računa 2401 - 2446) - Sredstva na escrow računu iskazuju se novčana sredstva koja jedna ugovorna strana (nalogodavac u odnosu prema banci) preda banci (banka agent) na čuvanje, s tim da je banka ovlašćena da deponovani novac isplati njegovoj drugoj ugovornoj strani (korisniku), pod uslovima koji su utvrđeni escrow ugovorom zaključenim između banke agenta, nalogodavca i korisnika.

Banka može klasifikovati sredstva na escrow računu kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ovih sredstava.

Član 47

Na računima grupe 2500 (Podgrupa računa 2501-2520) - Oročeni depoziti banaka, Centralne banke Crne Gore, ostalih depozitnih institucija, finansijskih institucija i privrednih društava koja

se bave finansijskom djelatnošću, iskazuju se oročeni depoziti primljeni od banaka, ostalih kreditnih institucija, finansijskih institucija (društva koja se bave poslovima finansijskog lizinga, faktoring društva, mikrokreditne finansijske institucije, društva za otkup potraživanja, kreditne unije, lica koja se bave kreditno-garantnim poslovima), pomoćnih finansijskih institucija, stranih finansijskih organizacija, društava koja se bave poslovima na tržištu kapitala i drugih privrednih društava koja se bave finansijskom djelatnošću.

Banka može klasifikovati oročene depozite banaka, ostalih depozitnih institucija, finansijskih institucija i privrednih društava koja se bave finansijskom djelatnošću kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 48

Na računima grupe 2500 (Podgrupa računa 2521-2544) - Oročeni depoziti nefinansijskog sektora, iskazuju se oročeni depoziti privrednih društava koja se bave nefinansijskom poslovnom aktivnošću, javnih službi, nevladinih organizacija, preduzetnika i fizičkih lica, kao i depoziti koji nijesu obuhvaćeni drugim podgrupama iz grupe računa 2500.

Banka može klasifikovati oročene depozite nefinansijskog sektora kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 49

Na računima grupe 2500 (Podgrupa računa 2545-2552) - Oročeni depoziti Vlade Crne Gore, drugih korisnika sredstava iz Budžeta Crne Gore i jedinica lokalne samouprave iskazuju se oročeni depoziti Vlade Crne Gore, drugih subjekata koji se u potpunosti ili djelimično finansiraju iz Budžeta Crne Gore (isključujući depozite fondova, koji se iskazuju u okviru Podgrupe računa 2561-2576) i depoziti jedinica lokalne samouprave.

Banka može klasifikovati oročene depozite Vlade Crne Gore, drugih korisnika sredstava iz Budžeta Crne Gore i jedinica lokalne samouprave kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 50

Na računima grupe 2500 (Podgrupa računa 2553-2556) - Oročeni depoziti regulatornih agencija, iskazuju se oročeni depoziti regulatornih agencija.

Banka može klasifikovati oročene depozite regulatornih agencija kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 51

Na računima grupe 2500 (Podgrupa računa 2561-2578) -Oročeni depoziti fondova, iskazuju se oročeni depoziti državnih i privatnih (rezidentnih/nerezidentnih) fondova i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Banka može klasifikovati oročene depozite fondova kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 52

Na računima grupe 2500 (Podgrupa računa 2581-2586) - Oročeni depoziti društava za osiguranje/reosiguranje, iskazuju se oročeni depoziti društava za osiguranje/reosiguranje.

Banka može klasifikovati oročene depozite društava za osiguranje/reosiguranje kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospijeće ovih sredstava.

Član 53

Na računima grupe 2500 (Podgrupa računa 2587-2598)- Oročeni depoziti ostalih finansijskih institucija, iskazuju se oročeni depoziti društava koja se bave poslovima finansijskog lizinga, faktoring društava, mikrokreditnih finansijskih institucija, društava za otkup potraživanja, kreditnih unija, lica koja se bave kreditno-garantnim poslovima i pomoćnih finansijskih institucija. Banka može klasifikovati oročene depozite ostalih finansijskih institucija kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se deponovana sredstva.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se isplata ili dospjeće ovih sredstava.

Član 54

Na računima grupe 2600 - Obaveze banke po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama iskazuju se akcepti, garancije i mjenice i drugi instrumenti obezbjeđenja, koje je banka izdala i priznala kao svoju obavezu, a pozvani su na naplatu.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se pozvana sredstva obezbjeđenja za izmirenje od strane banke.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se izmirenje obaveza banke po ovim stavkama.

Član 55

Na računima grupe 2700 - Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja iskazuju se obaveze po osnovu stalnih sredstava namijenjenih prodaji u skladu sa MSFI 5, koje se izmiruju ili gase pri otuđenju tih sredstava i obaveze po osnovu sredstava poslovanja koje se obustavlja, u skladu sa MSFI 5, koje se izmiruju ili gase pri otuđenju tih sredstava.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se obaveze po osnovu stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se izmirenje obaveza po osnovu stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja .

Član 56

Na računima grupe 2800 - Obaveze za emitovane hartije od vrijednosti, iskazuju se računi koji uključuju sve hartije od vrijednosti izdate od strane banke. Ova grupa računa takođe uključuje račun za iskazivanje diskonta koji se odnosi na ove hartije od vrijednosti.

Banka može klasifikovati obaveze za emitovane hartije od vrijednosti kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se prodane hartije od vrijednosti.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se naplata ili dospijeće ovih hartija od vrijednosti.

Član 57

Na računima grupe 2810 (Podgrupa računa 2811-2814) - Derivatne finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja (fer vrijednost), iskazuje se fer vrijednost derivatnih finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja, sa obilježjem stavke pasive, odnosno obaveze.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se negativna razlika između ugovorene vrijednosti derivatne finansijske imovine i fer vrijednosti iste imovine na dan bilansa stanja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se pozitivan efekat utvrđivanja nove fer vrijednosti derivatne finansijske imovine.

Član 58

Na računima grupe 2820 - Derivatne finansijske obaveze koje se koriste kao instrumenti zaštite (fer vrijednost), iskazuje se fer vrijednost derivatnih finansijskih instrumenata koji se koriste kao instrument zaštite, sa obilježjem stavke pasive, odnosno obaveze.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se negativna razlika između ugovorene vrijednosti derivatne finansijske imovine i fer vrijednosti iste imovine na dan bilansa stanja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se pozitivan efekat utvrđivanja nove fer vrijednosti derivatne finansijske imovine.

Član 59

Na računima grupe 2850 - Subordinisani dug i hibridni instrumenti, iskazuju se instrumenti duga koji se u skladu sa propisom Centralne banke smatraju subordinisanim dugom i hibridnim instrumentom.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se subordinisani dug i hibridni instrumenti. Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se smanjenje subordinisanog duga i hibridnih instrumenata.

Član 60

Na računima grupe 2900, 2910, 2920 (Podgrupa računa 2901 - 2929) - Obaveze za kamate i ostala pasiva, iskazuju se obaveze za dospjele kamate i ostala pasiva banke. Ova grupa računa uključuje obaveze za plaćanje fakturiranih stavki, prekoračenje kamate, obaveze po komisionim poslovima, primljene avanse, obaveze za ostale poreze, obaveze po osnovu isplate dividendi, odbijanje od platnog spiska (plate, doprinosi, sudske odluke), fakturisane obaveze: dobavljači, obaveze za naknade i provizije, dospijeća prema stanovništvu za blokiranu deviznu štednju, obaveze po osnovu finansijskog lizinga, obaveze po kartičnom poslovanju, kao i obaveze za tekući porez, odložene poreske obaveze, obaveze po osnovu lizinga (u skladu sa zahtjevima MSFI 16), ostale finansijske obaveze i privremeni račun.

Banka može klasifikovati obaveze za kamate po osnovu depozita, hartija od vrijednosti, kredita i pozajmica, prekoračenja kamate i ostalih finansijskih obaveza kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se povećanje obaveza po navedenim osnovama kao i povećanje po osnovu naplaćenih avansa.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se smanjenje po osnovu plaćanja obaveza kao i prenos na prihode za naplaćene avanse.

Član 61

Na računima grupe 2930 - Rezervisanja, iskazuju se rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade, rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore, rezervisanja za sudske sporove, rezervisanja za ostalo.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se povećanja po osnovu povećanja nivoa rezervisanja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se smanjenja po osnovu smanjenja nivoa rezervisanja.

Član 62

Na računima grupe 2940 - Vremenska razgraničenja i unaprijed naplaćeni prihodi, iskazuju se vremenska razgraničenja za kredite, vremenska razgraničenja za dužničke hartije od vrijednosti, vremenska razgraničenja za depozite, vremenska razgraničenja za subordinisani dug, vremenska razgraničenja za derivatne finansijske obaveze, vremenska razgraničenja za ostalo, unaprijed naplaćeni prihodi, obračunati troškovi. Vremenska razgraničenja ove grupe računa odnose se na obračunate (nedospjele), neplaćene troškove po navedenim vrstama obaveza.

Banka može klasifikovati obaveze za vremenska razgraničenja za kredite, dužničke hartije od vrijednosti, depozite, subordinisani dug, derivatne finansijske obaveze i ostala razgraničenja kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se povećanja obračunatih obaveza i unaprijed naplaćenih prihoda.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se prenos na dospjele/fakturisane obaveze i prenos na ostvarene/ realizovane prihode kod unaprijed naplaćenih prihoda.

Član 63

Na računima grupe 2950 (Podgrupa računa 2951 - 2999) - Vremenska razgraničenja po ostalim osnovama, iskazuju se vremenska razgraničenja naknada za kredite, vremenska razgraničenja naknada za dužničke hartije od vrijednosti, vremenska razgraničenja naknada za depozite, vremenska razgraničenja naknada za subordinisani dug, vremenska razgraničenja naknada za ostalo, kao i interesi bez kontrolnog uticaja (manjinski interesi).

Banka može klasifikovati obaveze za vremenska razgraničenja naknada za kredite, dužničke hartije od vrijednosti, depozite, subordinisani dug i ostale naknade kao finansijske obaveze koje se drže po amortizovanoj vrijednosti, finansijske obaveze koje se drže po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja, u skladu sa MSFI 9.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se naknada koja se periodično priznaje u troškove po osnovu naknada i povećanje učešća koje ne obezbjeđuje kontrolu kod izrade konsolidovanih izvještaja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se unaprijed plaćeni iznos po osnovu naknada kao i smanjenje učešća koje ne obezbjeđuje kontrolu kod izrade konsolidovanih izvještaja.

Član 64

Na računima grupe 2960- Efekti promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika po osnovu grupe finansijskih sredstava iskazuju se efekti promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika po osnovu grupe finansijskih sredstava.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se pozitivna razlika između ugovorene vrijednosti grupe finansijskih sredstava i fer vrijednosti iste imovine na dan bilansa stanja.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se negativan efekat utvrđivanja nove fer vrijednosti grupe finansijskih sredstava.

Račun 2999 - Poseban račun otvaranja/zatvaranja glavne knjige, koristi se nakon završetka svih knjiženja na računima stanja.

Potražna strana ovog računa predstavlja prenijeto stanje salda pasivnih računa.

Dugovna strana ovog računa predstavlja prenijeto stanje salda aktivnih računa.

Nakon sprovedenih knjiženja mora odgovarati zbiru bilansa.

Član 65

Na računima grupe 3000 - Kapital i rezerve, iskazuju se kapital i rezerve koji uključuju sve obične i prioritetne akcije emitovane od strane banke. Ova grupa računa takođe uključuje rezerve, kao i obračunatu i neraspoređenu dobit (gubitak).

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se iznos povećanja akcijskog kapitala, rezervi kapitala i neraspoređene dobiti,

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se sticanje sopstvenih akcija i umanjenja po osnovu smanjenja rezervi, po osnovu utvrđenih gubitaka ili po osnovu isplate/objavlivanja dividende.

Račun 3010 ima dugovni saldo i na njemu se iskazuju efekti primjene MSFI 9 počev od 01.01.2018. godine.

Račun 3025 ima samo potražni saldo i na njemu se iskazuju rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu. Ove rezerve predstavljaju rezerve koje se priznaju kao rashod pri utvrđivanju oporezive dobiti banaka, u skladu sa zakonom koji se uređuje porez na dobit pravnih lica.

Na računu 3088 iskazuju se promjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata koja se odmjeravaju po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat. Na potražnoj strani ovog računa iskazuje se povećanje fer vrijednosti, a na dugovnoj strani iskazuju se smanjenja fer vrijednosti finansijskih instrumenata koja se odmjeravaju po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat.

Račun 3999 je privremeni račun koji se koristi za zatvaranje računa dobiti i gubitka na kraju godine.

Član 66

Na računima grupe 4000 (Podgrupe računa 4011-4099, 4311, 4321, 4331, 4341, 4351, 4361, 4371, 4381, 4391) - Prihodi kamata, iskazuju se svi kamatni prihodi banke po osnovu kredita, naknada na odobrene kredite, plasmana, ostalih bankarskih poslova kao i prihodi od kamata na obezvrijeđene plasmane.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se ostvareni prihodi kamata.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili transfer na račune dobiti i gubitka.

Član 67

Na računima grupe 4100 (Podgrupe računa 4111-4197, 4511, 4521, 4531, 4541, 4551, 4561, 4571, 4581, 4591) - Rashodi kamata, iskazuju se sve kamate koje banka plaća na depozite, plasmane, naknade na uzete kredite, subordinisani dug, hartije od vrijednosti i na ostale bankarske poslove, kao i kamate koje banka evidentira po osnovu poslova lizinga.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se kamata plaćena od strane banke, kao i kamata evidentirana od strane banke po osnovu poslova lizinga.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili transfer na račune dobiti i gubitka.

Član 68

Na računima grupe 4300 (Podgrupe računa 4310-4399, izuzev računa 4311, 4321, 4331, 4341, 4351, 4361, 4371, 4381, 4391) - Prihodi po osnovu naknada i provizija, iskazuju se prihodi koje je banka ostvarila po osnovu naknada i provizija pružanjem različitih usluga.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se naknade i provizije koje banka potražuje.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili transfer na račune dobiti i gubitka.

Član 69

Na računima grupe 4500 (Podgrupe računa 4510-4598, izuzev računa 4511, 4521, 4531, 4541, 4551, 4561, 4571, 4581, 4591) - Troškovi naknada i provizija, iskazuju se naknade i provizije koje banka plaća za različite primljene usluge.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se naknade i provizije plaćene od strane banke.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili transfer na račune dobiti i gubitka.

Član 70

Na računima grupe 4600 Neto dobiti (gubici) od hartija od vrijednosti koje se drže radi trgovanja, derivata, deviza i ostalih finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja iskazuju se dobiti (gubici) od prodaje, prestanka priznavanja i neto efekata promjene vrijednosti hartija od vrijednosti, finansijskih derivata, deviza (spot transakcije) i ostalih finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se gubici od hartija od vrijednosti koje se drže radi trgovanja, derivata, deviza (spot transakcije) i ostalih finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se dobiti od hartija od vrijednosti koje se drže radi trgovanja, derivata, deviza (spot transakcije) i ostalih finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja.

Član 71

Na računima grupe 4700 - Neto dobiti (gubici) od hartija od vrijednosti i ostalih finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat iskazuju se dobiti (gubici) usled prestanka priznavanja hartija od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se gubici od hartija od vrijednosti i ostalih finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se dobiti od hartija od vrijednosti i ostalih finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat.

Član 72

Na računima grupe 4800 (Podračun 4810) - Neto dobiti (gubici) od finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, iskazuju se dobiti (gubici) i po osnovu

prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, izuzev onih kojima se trguje i neto efekti promjene vrijednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, izuzev onih kojima se trguje.

Na dugovnoj strani ovog računa iskazuju se gubici od finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Na potražnoj strani ovog računa iskazuju se dobiti od finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Član 73

Na računima grupe 4800 (Podgrupa računa 4830, 4840, 4870, 4880) - Neto dobiti (gubici) od hartija od vrijednosti i ostalih finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, iskazuju se dobiti (gubici) usled prestanka priznavanja hartija od vrijednosti i ostalih finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se gubici od hartija od vrijednosti .

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se dobiti od hartija od vrijednosti.

Član 74

Na računima grupe 4800 (Podgrupa računa 4894 - 4897) - Neto dobiti (gubici) od ostalih ulaganja u kapital, iskazuju se neto dobiti (gubici) od ulaganja u kapital kojim se obezbjeđuje značajan uticaj, od ulaganja u kapital kojim se obezbjeđuje kontrola nad pravnim licem kao i od zajedničkih ulaganja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se gubici od ulaganja u kapital.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se dobiti od ulaganja u kapital.

Član 75

Na računima grupe 4900 (Podračuni 4901,4911) - Dobiti i gubici po osnovu revalorizacije, iskazuju se dobiti (gubici) po osnovu kursnih razlika (revalorizacije).

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se gubici po osnovu kursnih razlika.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuju se dobiti po osnovu kursnih razlika.

Član 76

Na računima grupe 4900 (Podračun 4916) - Neto dobiti (gubici) od poslova otkupa, iskazuju se dobiti (gubici) od poslova otkupa.

Na dugovnoj strani ovog računa iskazuju se gubici od poslova otkupa.

Na potražnoj strani ovog računa iskazuju se dobiti od poslova otkupa.

Član 77

Na računima grupe 4900 (Podračun 4917) - Neto dobiti/gubici od kastodi poslova iskazuju se neto dobitak/gubitak po osnovu kastodi poslova.

Na dugovnoj strani ovog računa iskazuju se gubici od kastodi poslova.

Na potražnoj strani ovog računa iskazuju se dobiti od kastodi poslova.

Član 78

Na računima grupe 4920 - Prihod/rashod od sekjuritizacije i servisiranja, iskazuju se prihodi od prodaje derivata, amortizacioni rashod od prava servisiranja, kao i ostvareni prihodi/rashodi od poslova servisiranja za druge.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se amortizacioni rashod od prava servisiranja, kao i rashod servisiranja za druge.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se ostvareni prihod od prodaje derivata, kao i prihod od servisiranja za druge.

Član 79

Na računima grupe 4930 - Prihod od dividendi, iskazuje se prihod od dividendi po osnovu učešća u vlasništvu u drugim pravnim licima, uključujući i banke, hartija od vrijednosti koje se drže radi trgovanja, hartija od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat i hartija od vrijednosti koje se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koje se ne drže radi trgovanja.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se objavljena dividenda koja pripada banci.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili transfer na račune dobiti i gubitka.

Član 80

Na računima grupe 4990 - Ostalo, iskazuju se ostali prihodi iz poslovanja, neposlovni prihodi, prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja, rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja i neto dobiti (gubici) po osnovu modifikacije i reklasifikacije finansijskih instrumenata.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se neposlovni prihod, kao i prihodi od naplaćenih potraživanja, koja je banka direktno otpisala.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili transfer na račune dobiti i gubitka, kao i rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja (kredit i druga potraživanja).

Na potražnoj strani računa 4992 iskazuju se dobiti po osnovu reklasifikacije finansijske imovine, a na dugovnoj strani gubici po osnovu reklasifikacije finansijske imovine. Banka reklasifikuje finansijsku imovinu ukoliko mijenja svoj poslovni model upravljanja tom finansijskom imovinom

Na potražnoj strani računa 4993 iskazuju se dobiti po osnovu modifikacije finansijske imovine, a na dugovnoj strani gubici po osnovu modifikacije finansijske imovine. Ukoliko se ugovoreni novčani tokovi finansijske imovine ponovo ugovore ili izmijene na neki drugi način, pri čemu takav novi dogovor ili promjena ne dovode do prestanka priznavanja te finansijske imovine u skladu sa MSFI 9, banka ponovo obračunava bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine i u bilansu uspjeha priznaje promjene dobiti ili gubitka.

Član 81

Na računima grupe 5000 - Rashodi poslovanja, iskazuju se svi rashodi poslovanja uključujući troškove zarada i naknada, ostale troškove zaposlenih, troškove poslovnog prostora, amortizaciju, profesionalne provizije i troškove i ostale troškove poslovanja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se trošak banke i umanjenje dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili storniranje računa rashoda.

Član 82

Na računima grupe 5000 (Podgrupa računa 5001-5029) - Troškovi zarada i naknada iskazuju se neto zarade, neto naknade za bolovanja i godišnje odmori i ostale neto naknade zaposlenima, doprinosi za penzijsko - invalidsko osiguranje, doprinosi za zdravstvenu zaštitu, doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti, doprinosi solidarnosti, troškovi poreza, prevoz, ostali troškovi platnog spiska i troškovi rezarvisanja vezani za zaposlene.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se trošak banke ili povećanje nivoa rezervisanja za zaposlene i umanjeње dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili storniranje računa rashoda kao i smanjenje nivoa troškova rezervisanja za zaposlene.

Član 83

Na računima grupe 5000 (Podgrupa računa 5041-5045) - Ostali troškovi zaposlenih iskazuju se troškovi stručnog usavršavanja, putovanja i razonode, putni troškovi i dnevnice, troškovi obuke i ostali troškovi zaposlenih.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuje se trošak banke i umanjeње dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili storniranje računa rashoda.

Član 84

Na računima grupe 5000 (Podgrupa računa 5051-5082) - Troškovi poslovnog prostora i opreme iskazuju se troškovi korišćenja, održavanja i funkcionisanja poslovnog prostora, održavanje kompjutera i druge opreme, poslovni zakupi, porezi vezani za poslovni prostor, porezi vezani za zakup imovine, troškovi održavanja vozila i osiguranje.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se trošak banke i umanjeње dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili storniranje računa rashoda.

Član 85

Na računima grupe 5100 (Podgrupa računa 5102-5139) - Amortizacija iskazuju se troškovi amortizacije.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se trošak banke i umanjeње dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili storniranje računa rashoda.

Član 86

Na računima grupe 5200 (Podgrupa računa 5201-5212) - Profesionalne provizije i troškovi iskazuju se troškovi po osnovu raznih profesionalnih i ostalih usluga.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se trošak banke i umanjeње dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili storniranje računa rashoda.

Član 87

Na računima grupa 5300, 5400, 5500 (Podgrupe računa 5301-5526) - Ostalo iskazuju se ostali troškovi iz poslovanja, tekućeg i odloženog poreza, umanjeње vrijednosti aktive i gubici/dobici od prodaje i otpisa/ prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, investicionih nekretnina i imovine stečene po osnovu naplate potraživanja.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se trošak banke i umanjeње dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili storniranje računa rashoda i povećanje dobitka od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme.

Član 88

Na računima grupe 5600 (Podgrupa računa 5610-5632) - Troškovi obezvrjeđenja i rezervisanja iskazuju se troškovi obezvrjeđenja aktivnih stavki i troškovi rezervisanja pasivnih i vanbilansnih stavki.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se trošak banke po osnovu povećanja nivoa obezvrjeđenja i umanjeње dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se prihod banke po osnovu umanjenja nivoa obezvrjeđenja i uvećanje dobiti i gubitka.

Član 89

Na računima grupe 5600 (Podgrupa računa 5641-5661) - Vanposlovni i vanredni rashodi iskazuju se vanposlovni rashodi, vanredni troškovi, vanredni prihod i ispravke prethodne godine.

Na dugovnoj strani ovih računa iskazuju se trošak banke i umanjenje dobiti i gubitka.

Na potražnoj strani ovih računa iskazuje se usklađivanje ili storniranje računa rashoda kao i povećanje na računu vanrednih prihoda i uvećanje dobiti i gubitka.

Član 90

Na računima grupe 9000 - Vanbilansne stavke, iskazuju se date/dobijene garancije, potvrđena i nepokrivena kreditna pisma, mjenice, čekovi, date/primljene kreditne obligacije, evidentna kamata, sredstva obezbjeđenja (kolateral), aktiva koja se drži na čuvanju, derivatne finansijske obaveze i ostalo.

III. Evidentiranje stanja i promjena

Član 91

Stanje i promjene imovine, kapitala i obaveza, prihoda i rashoda i utvrđivanje rezultata poslovanja evidentira se na osnovnim (četvorocifrenim) računima u Kontnom okviru.

Banke su dužne da u svojim analitičkim kontnim planovima razviju analitiku potraživanja i obaveza po ročnosti, na način koji ispunjava zahtjeve za objelodanjivanjem iz MSFI-7.

IV. Prelazne i završne odredbe

Član 92

Banke će stanje i promjene imovine, kapitala i obaveza, rashode i prihode i rezultate poslovanja iskazivati u skladu sa ovom odlukom počev od 1. januara 2018. godine.

Mikrokreditne finansijske institucije nastavljaju da iskazuju stanje i promjene imovine, kapitala i obaveza, rashode i prihode i da utvrđuju rezultate poslovanja na način na koji su ih iskazivali i utvrđivali do dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 93

Danom početka primjene ove odluke prestaje da važi Odluka o Kontnom okviru za banke ("Službeni list CG", broj 55/12).

Član 94

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2018. godine.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

NAPOMENA: U prečišćeni tekst odluke nije ušla odredba čl. 6 Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kontnom okviru za banke („Sl.list Crne Gore" br. 71/19) koja glasi:

„ Član 6

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2020. godine.”